

Ember és fa

Lovass Tibor* írása nyomán

Egy újszerű kezdeményezés, egy azelőtt soha nem látott dolog mindig sok kockázatot rejt magában. Pakainé dr. Kováts Judit, egyetemi docens és Lovass Tibor, a Zalaegerszegi Televízió igazgatója sem tudta, mire számíthat, amikor megszervezték az első faiparos film-szemlét, az „Ember és fa” témakörben. A pályázat kiírása ugyan megjelölt néhány irányvonalat, de a beérkezett kiváló munkák felülmúlták a szervezők várakozását.

Szinte valamennyi alkotásból érződött, hogy a fa ősidők óta társunk, életünkön át velünk van. Ültetjük, óvjuk, csodáljuk hatalmaságát, erejét. Évszázadok tanújaként a végtelenbe vezet a tekintetünket. Gyümölcseivel hálálja meg törődésünket, árnyékába húzódunk a forró napsugarak elől. Életet ad a föld apró élőlényeinek, miközben évgyűrűiben ott sűrűsödik a tapasztalat. Jelzi a környezet emberre is veszélyes változásait, és példamutatóan állja a vihart. Melegével szolgál, ha elpusztul, és munkát, megélhetést ad szakértő szorgos kezeknek. Környezetünk díszeként nemesíti a lelkünket is. Évgyűrűinek erejét olvasva, visszarepít bennünket a természetbe, ahonnan jöttünk.

A szervezők célja az volt, hogy a fa ne csak egy forma legyen az emberek számára, hanem újra egy kultúra. Egy kicsit elfelejtett, félretett kultúra, amely új anyagok divatkifutóinak árnyékában „hagyományosként”, csendesesen húzódott meg. Alkalmat kívántak teremteni, hogy újra megismertessék az emberekkel a fában rejlő sokszínű lehetőséget. Ha megint felismerik az emberek a fa kultúráját, és újra kötődnek hozzá, az egyfajta identitást is jelenthet, azonosulást a fával, a természettel, a természetességgel.

A számos beérkezett alkotás, a filmek, etűdök színes kavalkádjáról nehéz néhány szóban beszámolni. Az alábbiakban a teljesség igénye nélkül néhány gondolatot ajánlunk az olvasó szíves figyelmébe.

A *Néma Tanúink* című alkotás tehetséges általános iskolás fiatalok jól sikerült filmje. A

zalaegerszegi Landorhegyi Suli TV alkotói közössége már több sikeres filmet készített. A diákok és tanáraik most is lokális témát dolgoztak fel, jó dramaturgiával és képi megjelenítéssel. Az idén negyvenhárom éves, védetté nyilvánított platánsor történetéről szép képek kíséretében kapunk információt. Egyértelműen érződik a szöveg és a kép közötti összhang megteremtésére való törekvés.

Ember és fa címmel a Zalaegerszegi Televízió két fiatal kollégája és a televízióval gyakorló kommunikáció szakos hallgatók készítettek a többi alkotástól eltérő jellegű filmet. A riportok és versidézetek füzére jól szerkesztett, elgondolkodtató munka. Az alkotásból megtudhattuk, miként gondolkodik a fáról színházigazgató, a József Attila-díjas költő, az iparművész házaspár, az óvónő és az óvodás, a tűzoltó és az utca embere. Feltételezhető, hogy a fiatalok sokat tanultak egymástól, és a szakmából is a film elkészítése során. A szervezők örömmel adtak helyet, hogy egy ilyen, a nyilvánosság elé egyébként nehezen kerülő alkotás bemutatkozhasson.

A *szentgáli fa meséi* című film főszereplője Szabó István fafaragó mester, aki hihetetlen energiával és kezűgyességgel formálja a kezébe kerülő anyagot. Az, hogy szereti a fát, ismeri annak minden csínját-bínját, kiderül a szép

* Lovass Tibor, a Zalaegerszegi Televízió igazgatója

filmből. A faragások története, a kutatási munka eredménye apáról fiúra száll Szentgálon, de az érdeklődő farigcsálók előtt sem titok.

A *400 éves üzenet* egy etüd-gyöngyszem. A több, mint 400 esztendő szelidgesztenyefa megszólítja a tövében pihenő embert, és beszélgetésre invitálja. A gyönyörűen megfogalmazott szöveg, vagy talán a film helyi bemutatásának is köszönhetően, azóta már a zalaegerszegi Öveges Általános Iskola, valamint Gyutai Csaba, Zalaegerszeg alpolgármestere, a terület képviselője örökbe fogadta a fát. Megszépülve, egy kis táblával ellátva várja a kirándulókat a térség matuzsálema.

Dendrománia (azaz famánia). Egy nagyszerű magazinós riport készült Pósfai Györgyről, aki munkáját tekintve mikrobiológus ugyan, de szabadidejében fával foglalkozik, felkutat, és felmérést készít Magyarország öreg fáiról. Szép és érdekesen fotózott film, profi munka a szegedi stúdió kollégáitól, amely olyan előttünk lévő természeti értékekre hívja fel a figyelmet, amely mellett hajlamosak vagyunk elmenni – bár talán nem valamennyien.

Emberpor. Ez a címe a Fekete István válogatott elbeszéléseit tartalmazó könyvnek, és ezt a címet adta az alkotó *Az erdő* című írásból készült filmjének is. Szép képek, kellemes etüdos kezdés, a zene nagyon jól összeváloga-

tott, erősíti a képek és a szöveg közötti összehatást. Az erdő pótlását az erdőre bízni már nem lehet. Az embernek kell a kezébe vennie az örök csíra jövőjét. A csemetekertek lakói a föld „ősi pelenkáját” ledobva bújnak elő, hogy aztán idegen világban is helytálljanak, nőjenek, erősödjenek, magokat teremjenek és megújuljanak. A film üzenete kiválóan erősíti az ember és a fa közötti elválaszthatatlan kapcsolatot, a közös, örök körforgást.

A Göcsej Természetvédelmi Alapítvány, a Szegi Suli Általános Iskola 6. osztályos diákjai és az Elmont Stúdió kiváló filmje *Az erdő szívverése* címet kapta. Talán a legjobb dramaturgiájú film, teljes mértékben tükrözi a természetszeretet, és -védelem fontosságát. Kiváló ötlet volt a gyermek narrátorhang választás, és a gyerekek szerepeltetése. Önvalloások egy-egy mondatban gyermekektől a fáról, az erőről. Szép képekkel, tökéletes hangsúlyokkal, zenei aláfestéssel, kiváló vágással, megdöbbentve, elgondolkodtatva, és gyönyörködtetve vezeti végig a nézőt, mintha maga is tagja lenne a kirándulók csoportjának. Megérdemelten kapta meg a szakmai zsűri dicséretét és nyerte el a második helyezést.

Akác. Ugyancsak Fekete István írását álmódta képre az alkotó Riba Szabolcs. Egy szép képi világban elevenednek meg az író gondolatai. A szöveg és a kép egysége a beérkezett pályaművek közül ebben a filmben a legteljesebb. A múltba, a hétköznapokba, és egyáltalán az életbe viszi, repíti a nézőt a film. A különleges és felemelő élményt nyújtó alkotást a zsűri az első helyezéssel jutalmazta.

A fenti rövid összefoglaló csupán egy kis ízelítőt adott a kitűnő alkotásokból, amelyeket mindenkinek szeretettel ajánlunk a figyelmébe. Összességében elmondhatjuk, hogy minden alkotás a maga nemében figyelemre méltó volt, méltó a Faipari Mérnöki Kar fennállásának 50 éves évfordulójához, méltó az ember és a fa kapcsolatának a megünnepléséhez. A legjobb filmeknek járó díjakat Dr. Molnár Sándor, a Faipari Mérnöki Kar dékánja adta át a helyezettnek, a rendezvénysorozat záró Faiparos Bálon. Nekik, és a filmszemlén résztvevő összes pályamű alkotójának ezúton is gratulálunk, és további nagyon jó munkát, sok sikert kívánunk.